

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ
КАФЕДРА ЗАВОДСЬКОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

Матеріали

II міжнародної науково-практичної конференції

Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ У ГАЛУЗІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ
ТЕХНОЛОГІЇ**

***FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCH IN THE
FIELD OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY***

13 жовтня 2022 р.

October 13, 2022

Харків, Україна

Kharkiv, Ukraine

УДК:615.014.2:615.2

Редакційна колегія: проф. Котвіцька А. А., проф. Владимірова І. М., проф. Вишневська Л. І., проф. Рубан О. А., проф. Ковалевська І. В., доц. Семченко К. В., доц. Марченко М. В., доц. Ковальова Т. М.

Відповідальні секретарі : проф. Ковалевська І. В., доц. Семченко К. В.

Фундаментальні та прикладні дослідження у галузі фармацевтичної технології: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 13 жовтня 2022 р.). Х.: Вид-во НФаУ, 2022.- С. 219 (Серія «Наука»)

Збірник містить матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Фундаментальні та прикладні дослідження у галузі фармацевтичної технології».

Розглянуті теоретичні аспекти та перспективи розробки лікарських препаратів, висвітлені напрямки наукової роботи спеціалістів фармацевтичної галузі, що стосуються питань сучасної технології створення лікарських препаратів, контролю їх якості, організаційно-економічних аспектів діяльності фармацевтичних підприємств, маркетингових досліджень сучасного фармацевтичного ринку, фармакологічних досліджень біологічно активних речовин.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних і практичних працівників, що займаються питаннями розробки та впровадження сучасних лікарських препаратів.

*Матеріали подаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

УДК:615.014.2:615.2

НФаУ, 2022

АНАЛІЗ ЗАПАТЕНТОВАНИХ ЗАСОБІВ З ШАВЛІЄЮ ЛІКАРСЬКОЮ (*SALVIA OFFICINALIS*)

Борисенко С.С., Глущенко О. М.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ,
Україна

Вступ. Через широкий спектр фармакотерапевтичної дії, і безпечність для організму наш час все більше актуальності набуває використання лікарських засобів (ЛЗ) рослинного походження. Однією з так лікарських рослин є шавлія лікарська (*Salvia officinalis*), яка входить до складу багатьох засобів.

Мета дослідження. Проведення аналізу запатентованих засобів з шавлією лікарською (*Salvia officinalis*) задля з'ясування перспектив розробки нових засобів різної фармако терапевтичної дії.

Матеріали та методи. Було використано теоретичні методи дослідження. Проведено огляд літературних джерел і аналіз публікацій та патентів за обраною тематикою.

Отримані результати. Листя шавлії лікарської мають великий спектр лікувальної дії і завдяки вмісту склареолу, α -та γ -токоферолу, лютеїну, етіопінону, о-нафто-хінону дитерпену, α -ліноленовій та карнозиновій кислотам, сальвіну проявляються антимікробні, протизапальні, антиоксидантні та знеболювальні властивості [2 – 3].

Таблиця 1.

Аналіз запатентованих засобів з шавлією лікарською (*Salvia officinalis*)

Назва патенту та форма	Діюча речовина	Показання до застосування
Лікувально-косметичний гель для місцевого застосування при андрогенній алопеції	ефірна олія шавлії лікарської 0,1-0,2	відновлення та стимулювання росту волосся при андрогенній алопеції
Тампон для лікування і профілактики гінекологічних захворювань "Фіто-тампо"	шавлії листя 30,0	профілактика та місцеве лікування інфекційно-запальних захворювань жіночих статевих органів
Композиція інгредієнтів до бальзаму "Квітуца долина"	шавлії листя 7,5 - 8,5	профілактика інфекційних захворювань і підвищення імунітету організму
Засіб для місцевого лікування та профілактики захворювань пародонта хворих у формі гелю	сухий ліофілізований фітоекстракт листя шавлії лікарської 0,8-1,2	місцеве лікування та профілактика захворювань пародонта
Композиція інгредієнтів до бальзаму "Фаворит"	шавлії листя 1,5-2,5	профілактика застудних захворювань
Дієтична добавка "Фітосил"	шавлії листя	профілактика захворювань верхніх дихальних шляхів
Фіточай "Для здоров'я печінки"	шавлії трава 4-6,0	підтримання функції печінки та жовчовивідних шляхів
Композиція рослинних інгредієнтів для бальзаму "Мар'їна діброва"	шавлії листя 10,0-15,0	профілактика запальних процесів шлунково-кишкового тракту, простудних захворювань

Фітокомпозиція інгредієнтів протизапальної дії “Ангінофіт”	шавлії листя 15,0-20,0	запальні захворювання горла, легень та інших верхніх дихальних шляхів
Збір лікарських рослин №2 для профілактики й лікування захворювань нирок, сечовидільної системи та сечостатевої системи	листя шавлії 4,0-5,0	профілактика і лікування захворювань нирок, сечовидільної системи та сечостатевої системи
Антимікробний лікарський засіб у формі спрею	спиртова настойка з листя шавлії 24,0-30,0	інфекційно-запальні захворювання слизової оболонки рота, глотки, гортані, зубів
Лікувально-профілактичний засіб “спрейдонт” у формі спрею	ліофілізований фітоекстракт листя шавлії лікарської 0,8-1,2	гіпертрофічний гінгівіт з гострим перебігом, кровоточивість ясен, пародонтит
Збір лікарський для реабілітації дітей, які часто хворіють на респіраторні захворювання	листя шавлії 0,5-1,0	для реабілітації дітей, які часто хворіють на респіраторні захворювання
Фітокомпозиція для лікування або профілактики інфекційно-запальних захворювань	шавлії листя 5-15,0	які при цьому мають потогінні, протизапальні та протимікробні властивості

Зважаючи на дані наведені в табл. 1 можна зробити висновок, що спектр застосування обраної ЛРС досить широкий: шавлія лікарська використовується для профілактики та лікування інфекційно-запальних захворювань слизової оболонки рота, глотки, гортані, зубів, запальних захворювань горла, легень та інших верхніх дихальних шляхів, полегшення або усунення симптомів застуди, підвищення імунітету організму, запальних процесів шлунково-кишкового тракту, підтримання функції печінки та жовчовивідних шляхів, захворювань нирок, сечовидільної системи та сечостатевої системи у вигляді чаїв, зборів 36 %, бальзамів – 22 %, спреїв – 14 %, гелів – 14 %, тампонів – 7 % та порошоків – 7 %. Переважають збори, чаї та бальзами, до складу яких разом з шавлією лікарською листям частіше всього включені чебрецю трава, м'ята довголиста, ромашка лікарська та звіробій звичайний.

Висновки. Шавлія є перспективною ЛРС для розробки нових засобів у вигляді м'яких, твердих та рідких лікарських форм.

Список літератури

1. Фармакологія та лікарська токсикологія, Том 15, № 2/2021 117 ISSN 2227-7943. Pharmacology and Drug Toxicology, 2021, 15 (2), 117–124
2. Фармакогнозія: базовий підруч. для студ. вищ. фармац. навч. закл. (фармац. ф-тів) IV рівня акредитації. В. С. Кисличенко, І. О. Журавель, С. М. Марчишин та ін.; за ред. В. С. Кисличенко. Харків: НФаУ; Золоті сторінки, 2015. 736 с
3. Лікарські рослини: Енциклопедичний довідник. /Л-56 Під ред. А.М. Гродзинського. – К.: Вид УРЕ, 1990. – 544 с.
4. Електронний ресурс URL: <https://uapatents.com/?search=%D0%A8%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D1%97+%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%8F&type=text>